

การออกแบบวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย

ความจำ

ความเข้าใจ

การนำไปใช้

การวิเคราะห์

การสังเคราะห์

การประเมินค่า

ความรู้ - ความจำ (Knowledge)

ความสามารถในการระลึกเรื่องราวที่ผ่านเข้ามา
หรือเคยประสบมาในชีวิต

ลักษณะของคำถาม

- ถามตามหนังสือหรือตำราที่ได้เรียน
- การอธิบาย บรรยายของผู้สอน

ประเภทของความจำ (นศ.สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมจากเอกสาร)

จำเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง

จำเกี่ยวกับวิธีดำเนินการ

เกี่ยวกับความรู้รวบยอดในเนื้อเรื่อง

ความเข้าใจ

ความหมาย

- ความสามารถดัดแปลง ปรับปรุง สามารถจับใจความ อธิบาย หรือเปรียบเทียบย่อเรื่องราว ความคิด ข้อเท็จจริง

ประเภทของความเข้าใจ

แปลความ

ตีความ

ขยายความ

การแปลความ

การแปลสัญลักษณ์ ตาราง กราฟ แผนภูมิ
การเปรียบเทียบจำนวน สุภาษิต โวหาร กับสภาพชีวิตจริง
การแปลความหมายของคำ ข้อความ ประโยค หรือวลีต่างๆ

การตีความ

การหาข้อสรุปของเรื่องราว

การย่อจับใจความสำคัญ

หาข้อสรุปของเรื่องราว ออกมาเป็นสิ่งใหม่

คำถาม

การตีความตามเนื้อเรื่อง

การตีความตามข้อเท็จจริง

* ศึกษารายละเอียดจากตัวอย่างในเอกสาร*

การขยายความ

การคาดคะเนเรื่องราวให้กว้างไกลไปจากข้อมูลเดิม
อย่างสมเหตุสมผล อาศัยทั้งการแปลความและการตีความ
ประกอบกัน

ลักษณะคำถาม

ถามโดยการสร้างจินตนาการตามข้อเท็จจริง

ถามจากการพยากรณ์

การนำไปใช้ (Application)

ตามการนำความรู้ไปสู่การประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวัน ลักษณะการประยุกต์ใช้จะอยู่ในสถานการณ์
ใหม่ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างถูกต้องตามหลัก
วิชา

ลักษณะของคำถาม

1. ปัญหาใหม่ที่ผู้เรียนยังไม่คุ้นเคย ตั้งคำถามเป็นสถานการณ์ โดยแต่งเป็นเรื่องสมมติขึ้นใหม่
2. ตัวคำถามต้องมีลักษณะชวนเงื่อนให้เกิดเป็นปมปัญหาขึ้นมา ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะเคยเรียนรู้เรื่องนั้นมาแล้ว ก็ยังตอบโดยทันทีไม่ได้

ประเภทของคำถาม

1. การถามให้แก้ปัญห
2. ถามความสอดคล้องระหว่างหลักวิชากับการปฏิบัติ
3. ถามให้อธิบายเหตุผลตามหลักวิชาหรือเหตุผลของการปฏิบัติ

การวิเคราะห์

การแยกแยะสิ่งต่าง ๆ ให้เห็นประเด็นย่อย ๆ เพื่อที่จะค้นหาความจริงของเรื่องราว เพื่อพิจารณาว่าอะไรสำคัญมากหรือน้อยในด้านใด มีความเกี่ยวข้องกัน หรือยึดหลักการใด

ประเภทคำถามการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ความสำคัญ ค้นหาความเด่นชัดของเรื่องราวต่าง ๆ

- 1) จุดสำคัญ จุดเด่น จุดด้อย ของสิ่งต่างๆ
- 2) บอกชนิดหรือประเภท
- 3) จุดมุ่งหมาย สาเหตุ และผลลัพธ์ เลคนัยต่างๆ

ประเภทคำถามการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์

การค้นหาความเกี่ยวข้องของสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะต่างๆ
ของเรื่องในเหตุการณ์ ว่าพาดพิงเกี่ยวโยงกันอย่างไร มาก
น้อยเพียงใด รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากสาเหตุต่าง ๆ

ลักษณะคำถาม

- ความสอดคล้องสัมพันธ์
- เหตุและผลที่ตามมา
- ความขัดแย้งกัน

ประเภทคำถามการวิเคราะห์

การวิเคราะห์หลักการ เป็นลักษณะคำถามที่ต้องการถามเพื่อค้นหา
เค้าเรื่องหลัก ๆ ของเรื่องราวต่าง ๆ

การสังเคราะห์

การรวบรวมผสมผสานสิ่งต่าง ๆ เช่น สิ่งของ ข้อเท็จจริง รายละเอียด ความคิด เพื่อนำสิ่งเหล่านี้มาเรียบเรียงเป็นสิ่งใหม่ ๆ หรืออาจจะเป็นการหาข้อยุติ ข้อสรุป

ประเภทคำถามการสังเคราะห์

การสังเคราะห์ข้อความ คือ การผสมผสานข้อความหรือภาษาต่างๆ ให้
ออกมาในรูปของการเขียน การวาดภาพ เช่น

การแต่งนิทาน

การเขียนกลอน

การเขียนบทความ

การเขียนแสดงความคิดเห็น

การเขียนเรื่องจากจินตนาการ

การเขียนแสดงความรู้สึก

ประเภทคำถามการสังเคราะห์

การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการถามความสามารถในการผสมผสานหลักการ และส่วนประกอบย่อยต่าง ๆ เข้าด้วยกัน แล้วนำมาสรุปเป็นเรื่องใหม่

ประเภทคำถามการสังเคราะห์

การสังเคราะห์แผนงาน เป็นการกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน หรือ ขั้นตอนในการดำเนินงาน เพื่อให้การทำงานลุล่วงไปด้วยดี โดยผู้ที่จะสังเคราะห์ได้ต้องอาศัยความรู้จากศาสตร์ต่าง ๆ หลากอย่างเข้ามาเกี่ยวข้อง

การประเมินค่า

ความหมาย

ลักษณะของคำถามที่ให้ตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

ประเภท คำถามการประเมินค่า

1. การประเมินค่าโดยอาศัยเกณฑ์ภายใน เป็นการตัดสินโดยอาศัยเกณฑ์ของเรื่องนั้น ๆ เป็นตัวตัดสิน
2. การประเมินค่าโดยอาศัยเกณฑ์ภายนอก เป็นการตัดสินคุณค่าโดยอยู่นอกเรื่องราวนั้น ๆ แต่ลักษณะของเรื่องราวยังมีความสัมพันธ์กันอยู่